Ceno 1 Din

Poštnina plačana v gotovini

Ponedeljek

IZHAJA vsak ponedeljek ob 4 zjutraj.
NAROČNINA mesečno 4 Din, četrtletno 10 Din, polletno 20 Din. — V Ljubljani, Mariboru in Celju dostavljen na dom mesečno 1 Din več. — Za inozemstvo mesečno 6 Din.
UREDNIŠTVO v Ljubljani, Knaflijeva ul. 5, telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
UPRAVA v Ljubljani, Prešernova ul. 54, telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
INSERATNI ODDELEK v Ljubljani, Prešernova ul. 4, telefon št. 2492.

Leto III. Ljubljana, 23 decembra 1929. Štev 51

Dr. Vladko Maček aretiran

Zagrebška policija je odkrila teroristično zaroto, ki je pripravljala atentate s peklenskimi stroji na poklonitvene deputacije povodom kraljevega rojstnega dne

Zagreb, 22. dec. Zagrebški policiji se je zadnje dni posrečilo priti na sled pripravljeni teroristični akciji, ki bi se imela izvršiti v dneh, ko so zastopniki hrvatskih mest in kulturnih društev v narodnem navdušenju odhajali v Beograd poklonit se Nj. Vel. kralju. Udeleženci teroristične akcije in glavni krivci so aretirani. Po izpovedbah prijetih oseb je ugotovljeno, da se je imel izvršiti njihov atentat v Zagrebu in sicer s pripravljenimi peklenskimi stroji, ki jih je policija tudi našla in so razen dveh vsi v njenih rokah. Atentati so imeli biti izvršeni na vlak, s katerim so iz Zagreba 16. t. m. potovale poklonitvene deputacije, dalje v katoliški katedrali v času slovesne službe božje 17. t. m. o priliki rojstnega dne Nj. Vel. kralja, in kakor se zdi, tudi zvečer istega dne v hotelu »Esplanade« povodom slavnostne plesne zabave.

Ugotovljeno je, da so glavni krivci: Cvetko Hadžija, odvetniški pripravnik, Anton Štefanka, občinski uradnik v Karlovcu, Ivan Bernančič, študent, Martin Frankić, trgovski potnik, Velimir Mocnaj, absolviran filozof, Ivan Prpić, študent, Ivan Ban, trgovski pomočnik in Djuro Milković, kuhar. Pri pripravah pa sta pomagala bivši polkovnik v p. Vilko Begić in bivši narodni poslanec bivše Hrvatske seljačke stranke prof. Jakob Jelašić.

Policija je o tej stvari izvršila preiskavo in izročila krivce sodišču. Pred preiskovalnim sodnikom je bila doslej zaslišana večina prizadetih oseb, ki so v glavnem ponovile izpovedbe, podane na policiji. Begić in Jelašić sta, priznavajoč svojo udeležbo, ponovno označila pred preiskovalnim sodnikom kot pomagača dr. Vladimirja Mačka, bivšega narod. poslanca bivše Hrvatske seljačke stranke, ki je potom njiju dal denar nekim zgoraj omenjenim osebam, ki so imele izvršiti teroristično akcijo. To je ugotovljeno tudi iz drugih okolnosti in izpovedb.

Na podlagi tega je preiskovalni sodnik zaslišal dr. Vladimirja Mačka in ga s svojim odlokom pod D. S. 2264 z dne 22. t. m. poslal v sodni preiskovalni zapor, kakor tudi vse druge zaslišane osebe. Ta preiskovalni zapor je po zakonu obligatoren. (AA.)

Smotri češkoslovaške vnanje politike

Zanimive izjave zunanjega ministra dr. Beneša

Praga, 22. dec. Na predavanju o temeljih češkoslovaške vnanje politike je izjavil vnanji minister dr. Beneš uvodoma, da izhaja vnanja politika vsake države iz temelj. element., zemljepis. položaja, zgodovinske tradicije in gospodarskih razmer. Temu se v modernem času pridružuje se potreba celokupne svetovne orijentacije kot posledica tehniških pridobitev in napredujoče centralizacije sveta. Kot značilen primer je imenoval dr. Beneš Društvo narodov. Če hoče država pravilno voditi vnanjo politiko, mora vedno računati s temi stalnimi elementi in razmotrivati o njihovi sintezi.

Minister dr. Beneš je označil češkoslovaško vnanjo politiko kot konservativno, ker hoče ohraniti sedanje stanje, kakor je določeno v mednarodnih pogodbah, dočim je vnanja politika drugih držav revolucijonarna, ker skušajo te pogodbe ovreči. Češkoslovaško politiko so vedno vodile nravstvene in duhovne ideje, kar pa ne pomeni, da bi Češkoslovaška podcenjevala materijelno silo ki naj podpira moralične sile. V češkoslovaški vnanji politiki sta razen te koncepcije mogoči še dve drugi ideji, in sicer radikalno slovanska koncepcija in koncepcija nevtralizacije.

Dr. Beneš zagovarja gotove vrste slovanske politike. Pri njeni realizaciji bi bilo treba vpoštevati dejansko situacijo Rusije ter odstraniti nasprotstva med posameznimi slovanskimi narodi, pri čemer bi bilo treba vpoštevati tudi stališče interesiranih sil do slovanstva.

Tretja manj znana vrsta vnanje politike je takozvana nevtralizacija države po švicarskem vzorcu. Dr. Beneš je mnenja, da bi bila njena izvedba za Češkoslovaško zelo otežkočena ali celo nemogoča, dočim ima Švica za te vrste politike posebne pogoje.

Dr. Beneš je nato obširno orisal udeležbo Češkoslovaške v mednarodni politiki zadnjega časa, **kjer si je s sodelovanjem s Francijo in Malo antanto priborila zelo častno mesto.** Njena udeležba v razsodiščnih pogodbah ji zagotavlja ob napadu moralično in materijelno podporo vsega sveta. Končno je minister omenil težave demokracije in izrazil željo, **naj bi tudi na Češkoslovaškem kot v angleških državah dobila višja politična kultura premoč.**

Otvoritev nove železnice

Včeraj je bila slovesno otvorjena nova železniška proga Kragujevac—Kraljevo

Beograd, 22. dec. Danes je bila na slovesen način otvorjena nova železniška proga Kragujevac-Kraljevo. Iz Beograda je odšel ob pol 5. zjutraj poseben vlak s predstavniki oblasti in raznih gospodarskih ustanov, med njimi kot zastopniki vlade minister za promet Laza Radivojević, prosvetni minister Boža Maksimović in minister Nikola Uzunović. Vlak je prispel v Kragujevac ob 8.15, kjer je bil na postaji sprejet z največjim navdušenjem. Kolodvor je bil bogato okrašen z zastavami in cvetjem. Sprejema so se udeležile vse ugledne osebnosti z vojaško godbo ter mnogoštevilno občinstvo. Zastopnike vlade je pozdravil predsednik občine Kalanović, ki je izrazil zahvalo za zgraditev te nove železniške zveze, ki bo omogočila Kragujevcu nov prospeh. Povdarjal je važnost nove proge kot dela bodoče jadranske železnice. Njegov govor je bil sprejet od prisotnih z velikim navdušenjem. Prometni minister Radivojević je v svojem odgovoru na pozdrav povdarjal važnost nove proge glede na bodočo Jadransko železnico in izrekel zahvalo vsem, ki so pripomogli, da so se dela za zgraditev nove žeznice uspešno dokončala. Po kratki zakuski je vlak nadaljeval pot v Kraljevo. Povsod je bil med potjo na postajah burno pozdravljen od velikih množic občinstva. Tudi sprejema v Kraljevu se je udeležila ogromna množica ljudi. Tu so bili izrečeni pozdravni govori, v katerih se je istotako povdarjala važnost nove železniške zveze. Posebni vlak se je zvečer vrnil v Beograd.

Pogajanja v Sofiji

Sofija, 22. dec. Včeraj je bila redna seja mešane bolgarsko-jugoslovenske komisije. Po seji je bilo izdano naslednje sporočilo:

Na današnji seji bolgarsko-jugoslovenske komisije je bilo izdelanih 5 navodil, ki naj jih delegaciji priporočita svojima vladama v svrho poučitve pristojnih obmejnih oblastev za olajšanje prostovoljne izmenjave dvolastniških posestev. (AA).

Potovanje bolgarskega kralja v inozemstvo

Sofija, 22. decembra. Vsi listi objavljajo poročila o potovanju kralja Borisa s princeso Evdoksijo in princem Cirilom, ki so včeraj odpotovali s SOE v inozemstvo. Kralj Boris bo krenil iz Nemčije v Rim, kjer bo prisostvoval poroki italijanskega prestolonaslednika Umberta, ki bo 8. januarja prihodnjega leta. (AA).

Pričetek haaške konference že 3. januarja

Francoski ministrski predsednik za hitro delo in rešitev važnih vprašanj

Pariz, 22. dec. Predsednik vlade Tardieu je sprejel danes popoldne predsednika belgijske vlade in predsednika haaške konference Jasparja, s katerim se je eno uro razgovarjal o bližajoči se konferenci v Haagu.

Tardieu je ponovno izrazil željo, naj **začne konferenca z delom že 3. januarja** namesto 6. januarja, zato, da pridobi čimveč časa za rešenje vseh vprašanj, zlasti še vprašanja **vzhodnih reparacij.** Po mišljenju francoske vlade bi ti trije dnevi v sedanjih prilikah lahko mnogo izdali, ker je treba imeti na umu, da se že 13. januarja sestane svet Društva narodov, a 21. januarja pa konferenca za pomorsko razorožitev v Londonu. Če bi nedostajalo časa na drugi haaški konferenci, bi jo bilo treba odgoditi na poznejši čas, s čimer bi bilo odgodeno tudi sprejetje Youngovega načrta. Zato je predsednik Tardieu danes, a vnanji minster Briand že prej v želji, da se prepreči ta možnost, insistiral na tem, da začne haaška konferenca čim prej zasedati.

Tardieu je danes sprejel tudi finančnega ministra Cherona. Sodijo, da se bosta pred odhodom Jasparja iz Parza francoski in belgijski ministrski predsednik še enkrat sestala, morda že jutri.

Budimpešta, 22. dec. Tukajšnji listi se še vedno živahno bavijo z vprašanjem vzhodnih reparacij. Socijalno-demokratski list «Nepszava» naglaša v uvodniku, da mora biti madžarski narod v vprašanju madžarskih reparacij brez ozira na stranke edin v tem, da je **treba nove reparacijske zahteve odkloniti.**

Avdijence poklonitvenih deputacij

Beograd, 22. decembra. Po sporočilu maršalata dvora bo Nj. Vel. kralj sprejel v avdijenciji poklonitvene deputacije po naslednjem dnevnem redu: Iz vardarske, moravske banovine 25. decembra v sredo ob 17.30; iz vrbaške in zetske banovine 29. decembra v nedeljo ob 17.30; iz dunavske, **dravske** in drinske banovine **12. januarja 1930 ob 17.30.** (AA)

Ministri na božičnih počitnicah

Beograd, 22. dec. Ministri dr. Frangeš, dr. Švrljuga in dr. Drinković so snoči odpotovali v Zagreb, kjer bodo prebili božične praznike. (AA.)

Izseljevanje v Mehiko

Beograd, 22. dec. Mehiški konzul v Beogradu je poslal vnanjemu ministrstvu prošnjo za objavo, da morajo imeti izseljenci iz naše države vizum konzulata, ker Mehika odpravi nazaj vse izseljence, ki so brez viza. (AA.)

Zakon o pospeševanju živinoreje

Beograd, 22. decembra. Nj. Vel. kralj je snoči sprejel v avdijenci ministra dr. Frangeša in ob tej priliki podpisal zakon o pospeševanju živinoreje. Glede na dejstvo, da naj se celokupna poljedelska produkcija preorijentira v praksi na čim intenzivnejšo živinorejo, je ta zakon vsekakor eden izmed najvažnejših zakonov iz resora ministrstva za kmetijstvo. (AA).

Železniška nesreča

Zagreb, 22. decembra. Na postaji Carevdar na progi Koprivnica - Križevci sta snoči trčila dva tovarna vlaka, pri čemer je skočilo s tira devet vagonov in tender lokomotive. Zaradi te nezgode je bila proga celih 17 ur zaprta. Tračnice so bile poškodovane v dolžini 120 metrov. Človeških žrtev ni bilo, le neki zavirač je bil poškodovan na glavi. Vsi vlaki so imeli zaradi te nesreče znatne zamude.

Samomori propadlih trgovcev

Subotica, 22. dec. Davi ob 9. se je z revolverjem ustrelil v svojem stanovanju, lastnik konfekcijske trgovine v Senti Aleksander Leviger, star 31 let. Mož je rad kvartal in je vedno izgubljal. Tako je tudi snoči izgubil 1500 Din. Domov je prispel ob 5. zjutraj in se čez štiri ure usmrtil.

Sarajevo, 22. dec. Zaradi zavoženega trgovskega poslovanja se je danes zastrupil v svoji trgovini trgovec s hišno opravo Josip Izak Kabilja.

Silni snežni viharji na Balkanu

Snežni zameti močno ovirajo promet — Negotin brez razsvetljave in brzojavnih zvez — Silna zima v Hercegovini — Prometne težkoče v Bolgariji — Oster mraz v Franciji in Angliji

— **Beograd,** 22. dec. Mraz, ki je zavladal zadnje dni po vsej državi, traja še nadalje. Snežiti je prenehalo, temperatura je pa povsod znatno pod ničlo. V Beogradu in severo-vzhodnih krajih naše države, zlasti pa ob Dunavu veje močna košava. Na železniških progah je ponekod promet zelo oviran zaradi snežnih zametov in viharjev. Temperatura se v splošnem giblje med —3 in —5 stopinj.

Iz Vrnjačke Banje poročajo, da je tamkaj zapadel sneg meter visoko. Iz Negotina poročajo, da so snežni viharji silno otežkočili promet in da so potrgane vse brzojavne in telefonske žice. Prekinjena je bila tudi električna napeljava, tako, da je Negotin ostal brez razsvetljave in brez brzojavnih in telefonskih zvez. Burja še vedno razsaja. V Liki in Gorskem Kotarju neprestano sneži.

Na liški železnici so znatni snežni zameti, zaradi česar imajo vlaki še vedno precejšnje zamude. Čiščenje proge le s težavo napreduje, ker nanaša burja vedno nove plasti snega.

Sarajevo, 22. dec. Po vesteh iz Mostarja je zavladala v Hercegovini in v Mostarju silna zima. Neprestano sneži. Onemogočen je promet z avtobusi. Pota in ceste so zamedena, v Mostarju samem razsaja taka burja, da se slabotnejši ljudje in otroci sploh ne upajo na prosto.

Sofija, 22 dec. V vsej Bolgariji sneži. Ponekod je padlo snega do 3 m visoko. Železniški promet funkcijonira z velikimi težkočami in imajo vlaki velike zamude. Proga Radomir-Dupnica je popolnoma zatrpana s snegom, na progi Sofija—Varna pa je neki vlak obtičal v snegu. Na Črnem morju razsaja silen vihar. Potopili so se trije motorni parniki, ki vrše obalne plovbe. Najnižja temperatura znaša —7° C. (AA.)

Pariz, 22. decembra. Vso Francijo je zajel oster val mraza. V Parizu je znašala temperatura 6 stopinj pod ničlo, v Strasbourgu in Toulousu 7, v Nancyju in Lyonu pa 8 stopinj pod ničlo. Celo na rivijero je prišla zima s 5 stopinjami pod ničlo. V Tunisu, kjer je termometer okoli ničle, je padlo 5 cm snega.

London, 22. decembra. Iz mnogih krajev Anglije poročajo o snežnih viharjih in ostrem mrazu. Petek je bil najbolj mrzel dan Anglije v zadnjem poistoletju.

Schachtova finančna diktatura

Socialisti napovedujejo krizo vladne koalicije? — Posledice Hilferdingove ostavke — Uravnovesenje nemških državnih financ

Berlin, 22. dec. **»Sozialistischer Nachrichtendienst« piše, da otvarja ostavka finančnega ministra Hilferdinga krizo vladne koalicije, ki da je zelo omajana in jo lahko zruši najmanjši veter. (AA.)**

Berlin, 22. dec. Parlamentarni socijalistični klub je sklenil, da se ne odreka portfelju ministrstva financ po ostavki Hilferdinga. Klub je pozval predsednika vlade Müllerja, da se ta portfelj poveri socijalističnemu poslancu Herzu. (AA.)

Berlin, 22. dec. V poznih večernih urah prizadevanja za določitev novega vodje finančnega ministrstva še niso prinesla uspeha.

Centrum in socijalni demokratje so izrazili pomisleke proti zasedbi finančnega ministrstva s komisarjem, morebiti z državnim gospodarskim ministrom Moldenhauerjem. Frakcije bi očividno bolj želele, če bi bila državna vlada za časa druge haaške konference definitivno zasedena v vseh resorih. Zaradi tega so se še tekom večera sestale frakcije na seje, na katerih pa ni prišlo do odločitve.

V parlamentarnih krogih menijo, da bo mogoče sklicati še tekom ponedeljka plenarno sejo državnega zbora, ker želi večina poslancev po napornih pogajanjih zadnjega tedna čimprej nastopiti božični dopust.

Na nočni seji državnega zbora je bil z 275 glasovi proti 131 glasovom sprejet predlog vladnih strank, ki določa ustanovitev fonda v višini 450 milijonov mark za odplačilo visečih dolgov, kar bo končno uravnovesilo državne finance.

Pariz, 22. dec. Agence Havas poroča iz Berlina, da je neki konzorcij nemških bank odprl vladi kredit v znesku 350 milijonov zlatih mark, ki naj jih vlada vrne v mesečnih obrokih po 50 milijonov mark, počenši s 15. majem 1930. (AA.)

Berlin, 22. decembra. Danes se je vršilo po vsej Nemčiji ljudsko glasovanje za zakon o svobodi. **Udeležba je bila večja kot pri prejšnjem glasovanju, vendar pa so izgledi, da bi zakon prodrl, zelo majhni. Nemško-nacijonalni krogi zatrjujejo, da jim je dovolj ta manifestacija proti zasužnjenju nemškega naroda, čeprav zakonski osnutek ne bo prodrl.**

Odkritje teroristične organizacije komunistov v Bolgariji

Beograd, 22. decembra. Iz Sofije poročajo, da so snoči aretirali znanega makedonskega revolucijonarja Ivana Markova, ki je obtožen umora policijskega agenta Manuševa ter ugrabljenja znanega bankirja Lijačeva.

Policija je v Plovdivu odkrila veliko oboroženo komunistično organizacijo, ki je bila na široko razpredena in je imela tudi tajno tiskarno. Voditelji so bili aretirani v trenutku, ko je tiskarna tiskala komunistične razglase. Aretiranih je bilo veliko število oseb. Oblastva so ugotovila, da so ti komunisti tudi izsiljevali denar.

Kitajska ugodila ruski zahtevi

Moskva, 22. dec. Kitajski komisar, ki je v Harbarovsku podpisal pogodbo o ureditvi vzhodne kitajske železnice, sporoča, da sta bila po ruskem predlogu že imenovana kot sovjetska zastopnika v upravnem odboru vzhodne železnice komisarja Denisov in Rudi. S tem je dobila uprava železnice v pravnem oziru prejšnje stališče, tako da se bodo lahko pričela konkretna pogajanja zaradi izpustitve aretirancev in zopetne ustvaritve dejanskega statusa quo ante.

Nacionalistična zmaga v Egiptu

Nahas paša bodoči predsednik vlade?

Kairo, 22. dec. Včerajšnje splošne volitve so po vsej državi potekle brez incidenta. Nacijonalisti so baje izvojevali absolutno zmago, tako da bo njihov vodja Nahas paša najbrže bodoči ministrski predsednik. Volilni izidi bodo v celoti znani šele nocoj.

Politična aretacija v Bruslju

Bruselj, 22. decembra. Včeraj so tu aretirali 30 letnega italijanskega državljana dr. Luigi Pernerija, ki je osumljen vohunstva za tujo državo. Domneva se, da je aretiranec tajni ruski agent in da je bil v zvezi z Italijanom de Rosa, ki je izvršil **atentat na italijanskega prestolonaslednika.**

Železniške nesreče v Bolgariji

Sofija, 22. decembra. Pri postaji Itjencinu (Pijanti?) med Plevno in Sofijo je skočila snoči iz tira lokomotiva s 4 vagoni mešanega vlaka. **Deset oseb je bilo ranjenih, med njimi štiri težko.**

Proslava štiridesetletnice socialnega zavarovanja

Važna resolucija o starostnem in invalidnem zavarovanju — Soglasje vseh strokovnih organizacij

Maribor, 22. decembra.

Tukajšnja ekspozitura okrožnega urada za zavarovanje delavcev je priredila včeraj ob 10. v kinu Apolo proslavo 40-letnice socijalnega zavarovanja. Slavnostno zborovanje je otvoril vodja ekspoziture g. Stenovec ter predvsem pozdravil zastopnika mestnega župana Ant. Brandtnerja, voditelja mestnega socijalno-političnega urada ter zastopnike strokovnih organizacij in drugih zavodov ter uradov. Ker je referent iz Ljubljane izostal, je podal bivši poslanec Petejan markantno sliko zgodovine socijalnega zavarovanja v območju slovenskih krajev od prvih skromnih početkov do današnjega znatnega napredka, ki se kaže v stalnem porastu članstva. V prvih letih 20.000, danes že okrog 100.000 članov. Zakon iz l. 1922. ni nikak produkt boljševizma in je velik korak naprej v razvoju socijalnega zavarovanja, zlasti, ker mu je glavno načelo ne več kakor prej članarina in podpore, ampak preventivno zdravljenje. Treba je izvesti še v zakonu predvideno zavarovanje za starost in invalidnost. V tem smislu od predsednika predlagano resolucijo so sprejeli zborovalci soglasno.

K proslavi so čestitali in želeli nadaljne uspehe v razvoju socijalnega zavarovanja gg. Brandtner v imenu mariborskega župana in mestne občine, dr. Vrhovec za Zdravstveni dom, Skaza za Trgovsko bolniško in podporno društvo, dr. Sekula za zdravnike in zdravniško društvo, strokovni tajnik Čeh za Delavsko zbornico, Rozman ne Jugoslovansko strokovno zvezo, Komac za Zvezo gostilničarskih zadrug, Kreutzer za Zvezo obrtnih zadrug, nakar je predsednik zaključil zborovanje.

Celje, 22. decembra.

Dopoldne se je vršila v dvorani Delavske zbornice proslava 40-letnice socijalno zavarovalnih zakonov, ki so jo priredile združene strokovne organizacije s sodelovanjem celjske ekspoziture OUZD. Zborovanje je otvoril kmalu po 10. strokovni tajnik g. Leskovšek, ki je pozdravil navzoče občinstvo, zastopnika OUZD iz Ljubljane g. Boleta, zdravnika dr. Premschaga in zastopnike tiska. V krajšem govoru je pojasnil namen zborovanja in obudil spomine na čase pred uvedbo prvih socijalno zavarovalnih zakonov v naših krajih pred letom 1889. Izrazil je obžalovanje, da je udeležba na proslavi minimalna, čemur pa je treba iskati glavnega vzroka v tem, da je bila danes največja tukajšnja industrija, tovarna Westen, v polnem obratu z ozirom na bližajoče se praznike. Tudi vse trgovine so bile za časa proslave odprte.

Nato je podal besedo slavnostnemu govorniku g. Boletu, uradniku OUZD v Ljubljani, ki je podal v enournem govoru podrobno zgodovino ustanovitve in razvoj socijalnega zavarovanja od l. 1889. do današnjega dne. Svoja temeljita izvajanja je mestoma podprl z zanimivimi statističnimi podatki, ki dovolj zgovorno dokazujejo, kako visoko stoji pri nas bolniško in nezgodno zavarovanje. Brez zavarovanja so pa pri nas še vedno poljski delavci. Pri nas pa tudi še ni izvedeno zavarovanje za slučaj starosti, invalidnosti in smrti. K sklepu svojega jedrnatega govora je predlagal g. Bolé naslednjo soglasno sprejeto

resolucijo:

Z zakonom o zavarovanju delavcev z dne 14. majnika 1922 je bilo predvideno v vsej naši kraljevini obvezno zavarovanje za primer bolezni, nezgod, starosti, invalidnosti in smrti. Starostno in invalidno zavarovanje, bi se moralo pričeti izvajati s 1. julijem 1928. Vendar je bilo s sklepom ministrskega sveta izvajanje zadnjih treh vrst zavarovanje odloženo za nedoločen čas. Ker pa samo bolniško in nezgodno zavarovanje ne moreta nuditi dovolj podpore v vseh težkih trenutkih življenja, ostanejo delavci, ki so izčrpali bolezensko podporo in so še invalidni brez vsakršnih sredstev zase in za svoje rodbine. Take siromašne osebe se morajo običajno obračati za podpore na domovinske občine, da uživajo skromno miloščino. Nič boljše ni z ostarelimi delavci. Taki delavci v veliki meri obremenjujejo bolniško zavarovanje, ker ostanejo še nadalje v mezdnem delu, da morejo večkrat uveljaviti svoje pravice do bolezenskih dajatev po zakonu o zavarovanju delavcev. Slični pojavi imajo za posledico, da bolniško zavarovanje komaj prenese svoja bremena. V kolikor invalidi in ostareli delavci ne padajo v breme bolezenskega zavarovanja, pa padajo v breme celokupnosti, ker jih dotična podjetja posebno manjša odpuščajo, kakor hitro niso v polni meri za delo sposobni. Tako postanejo navezani na miloščino in podporo občine. Sredstva za take podpore iščejo v raznih davčnih dokladah. Vkljub občinskim dokladam in miloščinam pa večina ostarelih in onemoglih delavcev niti za silo ni preskrbljena. Na drugi strani je tudi neumestno, da morajo za preskrbo invalidnih in ostarelih delavcev potom davkov prispevati vsi stanovi, četudi nimajo z delavci nobenega stika in opravka, kakor n. pr. učitelji, državni uradniki in enaki poklici. Zaradi tega je potrebno, da se bolniško in nezgodno zavarovanje izpopolni s starostnim in invalidnim zavarovanjem, ki se danes izvajata že po vseh kulturnih državah. Pri nas je potreba še bolj podana, ker se poraja mlada nova industrija in se stara reorganizira ter modernizira. Slednji so na poti stari delavci, ki jih ne morejo vreči na cesto. Zato večina večjih podjetij soglaša z uvedbo invalidnega in starostnega zavarovanja, ker bo s tem prenehala njihova skrb za ostarele delavce, katerim bi invalidno in starostno zavarovanje nudilo zasilni vir dohodkov za preživljanje. Iz vseh navedenih razlogov delavstvo upravičeno pričakuje, da se bo naša socijalnopolitična zakonodaja po najkrajšem času izpopolnila z uvedbo zavarovanja za slučaj invalidnosti, starosti in smrti.

To resolucijo so podpisali navzoči zastopniki vseh tukajšnjih strokovnih organizacij. Po sprejemu resolucije je g. Leskovšek z zahvalo za udeležbo in s pozivom k vztrajnemu delu za izpopolnitev naše socijalne zakonodaje zaključil lepo proslavo.

Tržič, 22. decembra.

V proslavo 40-letnice bolniškega zavarovanja delavcev se je vršilo v kino-dvorani pri Bastlju danes dopoldne slavnostno zborovanje, ki ga je obiskalo okoli 150 ljudi. Predsedoval je predsednik strokovne organizacije g. Kosmai, slavnostno poročilo pa je podal vodja tržiške ekspoziture g. Nosan. V debato je posegel zasebni uradnik g. Vehovec. Koncem zborovanja, ki je prav lepo uspelo, je bila sprejeta resolucija o uvedbi zavarovanja za onemoglost in starost. Zborovanje bi bilo gotovo še bolje obiskano, če ne bi bilo napovedano ravno na nedeljo pred prazniki, ko ima vsak polne roke dela.

Popustljiv italijanski odgovor Parizu

Možnost za nadaljna pogajanja — Italija hoče imeti sredozemski Locarno.

Pariz, 22. decembra. Iz komentarjev oficijoznega tiska glede italijanske note, ki je bila izročena na Quai d' Orsayu, se da jasno razvideti, da je italijanski odgovor po zunanji obliki pomirljivega značaja in da je možnost za nadaljna pogajanja, vendar vzdržuje načelno zahtevo, za priznanje paritete mornaric med Francijo in Italijo. Nekoliko bolj popustljiv je italijanski odgovor v vprašanju odprave podmornic. V ostalem oživlja zopet ideja sredozemskega šanju paritete.

Pariz, 22. decembra. Iz Washingtona poročajo, da je vnanji minister Stimpson izjavil, da je problem ameriškega oboroževanja neodvisen od problema, s katerim se bavi Društvo narodov. (AA).

Velika brezposelnost v Rusiji

Moskva, 22. decembra. »Pravda« poroča, da je število brezposelnih delavcev, ki so uradno registrirani pri uradu za zavarovanje delavcev, na sovjetskem ozemlju 1,298.000. Osrednji odbor komunistične stranke bo v doglednem času objavil direktive za borbe proti brezposelnosti. Število brezposelnih delavcev pa je gotovo še znatno večje, zato ker so gori všteti samo komunistični delavci, ki so edini prijavljeni pri uradu za zavarovanje delavcev, a vsi drugi nimajo pravice za podporo. (AA)

Pogreb bivšega predsednika Loubeta

Pariz, 22. decembra. Rodbina pokojnega Emila Loubeta, bivšega predsednika republike se je zahvalila predsedniku vlade Tardieuju, za ponudbo pogreba na državne troške, in ga prosila, da vlada v tem pogledu ne ukrene ničesar, ker želi, da bo imel pogreb velikega pokojnika čisto rodbinski značaj. Predsednika republike Doumerga bo pri pogrebu zastopal general Lason, šef vojaškega kabineta predsednika republike. (AA).

Beli žarki

London, 22. dec. «Sunday Express» poroča, da obetajo novo odkriti tako zvani beli žarki, s katerimi v Londonu že dalj časa operirajo, mnogo boljše rezultate, kakor žarki X, ker beli žarki omogočajo zdravnikom dovoljno osvetljenje tkiva in s tem mnogo laglje proučevanje bolezni že od njenih početkov.

Anglija vrača zaplenjeno nemško imovino

London, 22. decembra. Diplomatski dopisnik »Daily Telegrapha« poroča, da so bila zaključena pogajanja med zastopniki angleškega zakladnega urada in nemško vlado glede vprašanja zaplenjenega nemškega imetja. O vsebini pogodbe se izve, da se je Nemčija končnoveljavno odpovedala izročitvi prebitka likvidirane imovine v vrednosti 280 milijonov mark. Na drugi strani je Nemčija izsilila izročitev nelikvidirane imovine v višini okroglih 40 milijonov mark ter tkzv. ameriških janstev, čijih vrednost se ceni na 60—80 milijonov mark in glede katerih sta si Anglija in Amerika še v sporu pred ameriškimi sodišči. S tema dvema postavkama bo angleška vlada v skladu s svojo nekdanjo izjavo izročila približno za 100 milijonov mark zaplenjene nemške imovine, o kateri bo odločilo posebno sodišče.

Protiverska politika Šovjetov

Moskva, 22. decembra. Osrednji odbor komunistične stranke je dovolil svojim organizacijam, da o božiču lahko odstranijo iz cerkve zvonove, ne glede na proteste prebivalstva. (AA)

Moskva, 22. decembra. »Večernja Moskva« poroča, da so oblastva v arzamanjski oblasti zaprla štiri džamije ter jih pretvorila v komunistične klube. Ta ukrep vlade je pri muslimanskem prebivalstvu izzval veliko ogorčenje. (AA)

S peklenskimi stroji na ženo in njenega odvetnika

Bordeaux, 22. decembra Posestnik Lestage se je zaradi slabega izida procesa za razporoko tako razjezil, da je sklenil krvavo osveto. Sestavil je 12 peklenskih strojev, ki jih je poslal svoji ženi, njenemu odvetniku in vsem onim osebam, o katerih je smatral, da so krive, da je izgubil proces. Njegova žena in odvetnikov pooblaščenec sta odprla pošiljko, nakar je eksplodiral peklenski stroj. Oba sta bila težko ranjena. Ostale stroje je mogla policija še pravočasno zapleniti.

Mladostni zločinci

Berlin, 22. decembra. V Trebnitzu so orožniki prijeli 11 člansko roparsko tolpo, čije člani so bili sami šolski otroci, sinovi uglednih meščanskih družin. Mladoletni tatiči so se bavili predvsem s tem, da so kradli iz avtomobilov. Imeli so tudi revolverje, ki so jih že več tednov skrivali v svojih posteljah. Pokvarjeni dečki so se baš pripravljali, da bi pričeli z orožjem v rokah ropati po okolici. Ko so prijeli prva dva, sta izdala tudi tovariše.

Francosko-ameriški odnošaji

Pariz, 22. decembra. Novi ameriški veleposlanik v Parizu Edge je danes popoldne ob 5. posetil bivšega ministrskega predsednika Poincaréja ter mu ob tej priliki izrazil svoje veliko osebno spoštovanje in cenjenje. (AA).

»Slovanske pesmi«

Varšava, 22. decembra. Te dni je išla zbirka pesmi pod naslovom »Slovanske pesmi« Miloša Gembaszevskega, mladega poljskega pesnika. V zbirki je tudi pesem z naslovom: »Kralj«, ki je posvečena jugoslovenskemu kralju Aleksandru I. (AA).

Lov na zaklade

Letos so se Norvežani zabavali z dviganjem zakladov. Pred 200 leti se je na južni obali potopila bogata nizozemska ladja in razširile so se bajne pripovesti o pogreznjenih dragotinah. Pred kratkim je nekdo kupil potapljaško pripravo in najel delavca, da mu je dovajal zraka. Potopil se je do razbitega broda. In kaj je našel? Ne zlata ne srebra, pač pa krasno zbirko lončenine in porcelena. Vsak predmet je bil posut s školjkami, od katerih so nekatere imele biserčke v sebi. Manj srečo so imeli iskalci v mestecu Lillesandu, kjer naj bi bili po izročilu zakopani kupi starinskih zlatnikov. Dve mesečnice, vprašani vsaka zase, sta točno napovedali prostor, kjer je bil po njuni izjavi zaklad zagreben v železnem zabojčku. Delali so poskuse pri katerih je bila celo vlada zastopana po državnem uradu in večina prebivalstva si je bila vzela dopust zanje. Z drogom so res dotipali predmet, ki je kovinsko zvenel. Bila je — zarjavela peč.

Vnetje slepiča

Prof. Samberger, praški ranocelnik, je ugotovil, da dobivajo vnetje slepiča največ oni, ki spe na desni strani. Ta položaj otežuje redno iztrebljanje in prehod plina iz prečnega v debelo črevo, kar povzroča nerednosti in neredkokdaj vnetje. Kdor je doslej radi srca spal na desni plati, se bo moral pač prevaliti.

Trojno kraljestvo prirode

Čim krepkeje se stvor zaveda svoje individualnosti, tem krače traja njegovo življenje. Med drevjem doseže cipresa 350 let, brest 450, kostanj 600, cedra 800, hrast 1000 do 1500, tisa do 2500. Živalstvu je odločena krajša doba: slon, krokodil, želva pridejo do 100 let, ribe, parkljarji, orli žive do 150 let. Med ljudmi jih malo dospe do 100 let. V zadnjem času je bil najstarejši Anglež Tomaž Par (152 let) ki se je v drugič oženil s 120 leti.

Zločinska vas zastrupljevalk

Kako so reševale madžarske kmetice socialna in seksualna vprašanja — Proces, kakršnega še ni bilo v Evropi — Zaslužena kazen

V madžarskem mestu Szolnok se je vršil te dni senzacijonalen proces proti zastrupljevalkam iz majhne vasi Nagyred ob Tisi.

Tamošnje žene so reševale desetletja vsa socialna in seksualna vprašanja s strupom, in sicer po navodilih »tete Susi«, zločinske babice, ki je organzirala moritev mož in otrok na debelo. Vasica je siromašna in zemlja pije kmetom kri. V revščini so čakali na smrt staršev in se tresli pred vsakim novorojencem, kajti njih gruda ne more preživljati veliko ljudi. Pa je prišla »teta Susi« in jih rešila porodov. Toda splavljanje je bilo opasno in drago — strup je manj opasen in cenejši. In »teta Susi« je našla novo metodo. Otroci so se rodili in prva hrana, ki so jo dobili, je bil arzenik. Pa ne samo otroci, tudi starčki in starke so zavzemale preveč prostora in bile na potu mladim. Tudi te je počasi odstranila »teta Susi«. Končno so prišli na vrsto tudi možje in prijatelji žen.

Prokleta vas

Prebivalci vasice Nagyred so umrli skoraj vsi na skrivnosten način: možje, ki so se jih naveličale njih žene, roditelji, čijih otrgci so čakali na dedščino, sinovi, čijih matere so se sramovale svoje starosti. Sicer so vedeli mnogi vaščani za strašno skrivnost, toda ženske so molčale kot grob, kajti skoraj vse so bile udeležene pri zločinih.

Vasica nudi žalostno sliko. Bili so časi, ko ni bilo v vasi skoraj žive duše, kajti njeni prebivalci so bili aretirani in zaprti. Še danes sedi 31 žensk in 3 moški v ječi, ker so obtoženi sokrivde. Več hiš je zapuščenih in zaklenjenih. Odkar so odkrili strašne zločine, se ne pokaže noben prebivalec tujcu. Boje se vsakega avtomobila, ki vozi skozi vas in orožnike spremljajo sovražni pogledi izza zaprtih vrat in oken.

Razkopano pokopališče

Še večja je sprememba na vaškem pokopališču. Odkopali so nad 50 grobov in preiskali trupla. Komisija je ugotovila nad 40 zastrupljenj z arzenikom. Odprli so tudi otroške grobove. Rezultat je bil grozen: Otroci so bili zastrupljeni. Koliko ljudi je bilo umorjenih, ni možno natančno dognati, ker so se razširili zločini tudi po sosednih vaseh.

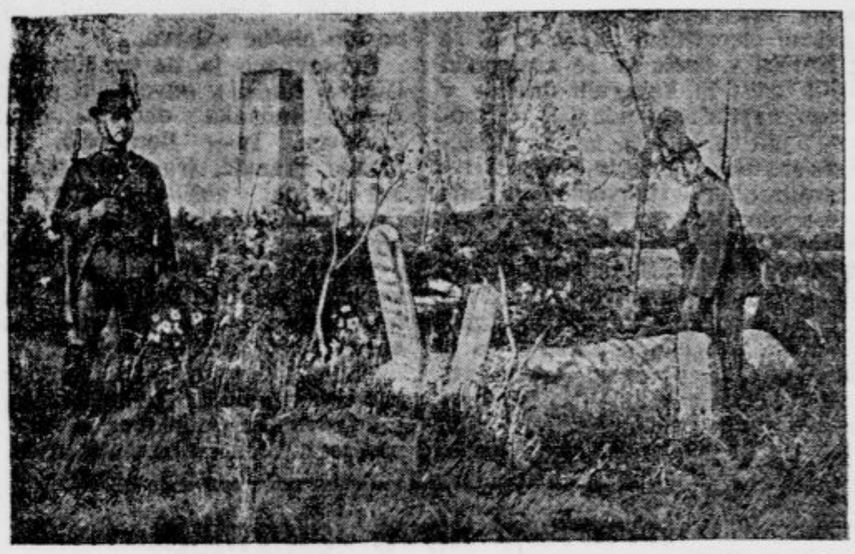

Orožniki stražijo pokopališče, da ne bi kdo zamenjal napisov na grobovih zastrupljenih.

Vino in morala

Siromašno vas obdajajo veleposestva kakor železen obroč. Prebivalstvo narašča in za naraščaj ni prostora. Zato so smatrali v Nagyrevu otroke za prokletstvo.

Glavni vir dohodkov so vinogradi. In kakor običajno v takih krajih, so pili moški radi in mnogo. In s pijačo so skušale zastrupljevalke olepšati umore svojih mož! Kar je čudno je to, da so v vasi kljub vsem zločinom skrbno pazili na »moralo«. Moderne obleke, ženska kolesa in ljubimkanje je bilo prepovedano. Vsako dekle, ki je delj časa govorilo z moškim, je izgubilo dobro ime.

»Teta Susi«

V takšnih razmerah je pričela »teta Susi« s svojim delovanjem, ki se je morda pričelo že pred desetletji. Prvo dokazano zastrupljenje se je izvršilo pred 18. leti. »Teta Susi« je bila v vasi legendarna. Devetkrat je bila obtožena zaradi splavljenja, toda vselej je bila oproščena. Lepega dne je izginila prejšnja vaška babica brez sledu. Pričeli so govoriti, da jo je odstranila njena mlajša konkurentka. Njen sin je hotel maščevati materino smrt ter je streljal na »teto Susi«. Streli je niso zadeli, mladenič pa je bil obsojen na dve leti ječe. Prebivalstvo je bilo uverjeno, da se »teti Susi« ne more zgoditi nič slabega. Zločinka je šla pravočasno prostovoljno v smrt.

Zločinsko delovanje

Končno se je zdela zločinski babici zadeva le preveč nevarna. Prišla je na novo idejo. Čemu moriti otroke pred rojstvom? Le čemu je na svetu arzenik? Komaj se je otrok rodil, ga je že zastrupila z arzenikom, ki ga je dobivala z muholovnikov. Njeno delovanje pa se ni omejevalo samo na otroke, temveč je bila na razpolago vsem vaškim ženam z »dobrim nasvetom«. Tako so mogle poročene kmetice po mili volji menjavati svoje ljubčke.

Kako so se vsi bali »tete Susi«, dokazuje mala epizoda. Župan (vaški notar) ji je zapretil, da jo bo dal aretirati zaradi splavljenja. Odgovorila je kratko: »Pometite najprej pred pragom svoje milostive!«

Mrliški ogledovalec

Pristojbina za smrtno dozo strupa je znašala 100 do 150 pengov. Ubožnejše žene so imele seveda mani interesa, ker niso imele izgleda ne na dedščino in ne na mlajše moške.

Kako so mogli ostati zločini toliko časa tajni? Mrliški ogledovalec je bil cerkovnik, obenem pa zet »tete Susi«. Napravil je tečaj za ogledovanje mrličev in njegova diagnoza je obstojala v tem, da je držal mrliču pred usti kurje pero in ga proglasil za mrtvega. Kot vzrok smrti je navedel pljučnico, kap in slično.

Kako so prišli na sled zastrupljevalkam

L. 1924 je brez sledu izginila 70-letna mati kmetice Bukovenski. Čez par mesecev so jo potegnili iz Donave. Komisija je ugotovila, da je bila zastrupljena z arzenikom. Hči se jo je hotela kratkomalo iznebiti in je poklicala na pomoč »teto Susi«. Nato je naložila njeno truplo na voziček, ga odpeljala k bregu Tise in ga vrgla v valove. Hči je bila obsojena na smrt, potem pa pomiloščena na dosmrtno ječo. Ves čas ni izdala sokrivke. Sedaj živi v jetnišnici Maria Rosztia, moli in molči. Celih pet let je moralo preteči, dokler niso odkrili zločinov v Nagyrevu.

Obsodba

Sodišče je obsodilo štiri glavne morilke na zasluženo kazen. Kmetico Holba, ki je zastrupila svojega moža, Sebestyen, ki je pomagala pri umoru nekega moža in Köteles, ki je umorila svojega moža, je obsodilo na dosmrtno ječo, Sipko, ki je zastrupila tri osebe in sodelovala pri zastrupljenju dveh drugih, pa na smrt.

Na dosmrtno ječo obsojena kmetica Köteles, ki je zastrupila svojega moža.

Usodni dežniki

Gospod Kobilica je navzlic svojemu poskočnemu imenu resen, umerjen, skoro strog možak, ki vodi notarske posle v podeželskem trgu Rakovniku. Enkrat na teden prihaja v našo belo prestolnico. Ob zadnjem potovanju mu je žena, ki daje mnogo na dostojno vnanjost, z vso vnemo priporočala:

«Posebno pa glej, da ne pozabiš kupiti dežnikov. Že trikrat si se vrnil s praznimi rokami. Ono nedeljo smo bile z dekletoma vse mokre, od maše gredoč.»

Vso pot roji gospodu Kobilici po glavi: «Dežniki, dežniki, dežniki...» Ta beseda mu pleše po možganih, da je od nje kakor obseden. Na večjem križišču hoče stopiti malo v pivnico, da si privoščí kozarec piva. V tesnem hodniku se obrsne z roko ob gladek, hladen predmet. Pogleda: to je ročaj dežnika. Misel mu je bila tolikanj zadolbena v ta edinstveni predmet, da nehote seže po njem.

«Hej, gospod, mislim, da ste se zmotili,» ga posvari neki ongá, ki je vstopil z njim na isti postaji.

«Ne zamerite!» zajeclja Kobilica zmedeno, ves rdeč v lice. «Nisem storil nalašč...»

«Upam, da ne.»

Ko je bil opravil svoje posle in obedoval, je gospod Kobilica stopil k dežnikarju in kupil tri dežnike za svoje ženske in še enega zase. Sam pri sebi je rentačil zbog visokih cen in pošiljal k vragu onega nepridiprava, ki je pred dobrimi 200 leti uvedel od juga v naše kraje te špargljе — beluši jim vpričo njih barve ni mogel reči — ki se ob nalivih izpreminjajo v gobe.

Pod noč je ponosito odkorakal s svojimi trofejami na postajo. V železniškem vozu pa se sreča z gospodom, kateremu je skoro ponevedoma zmaknil «marelo». Možakar se ozre z nasmeškom vanj, se skloni proti njemu in mu zašušlja:

«He he, čestitam vam, blagorodje, bera je bila obila ... Kar štirje so se vas prijeli...»

Kobilica je prebledel, pozelenel, zardel, rumenel. Želel si je, da bi zemlja regnila in ga vase potegnila, ali da bi vlak skočil s tira ... Te nezgode so bile človeštvu prihranjene in poslej velja častiti beležnik v svojem trgu za malopridnega zmikavta.

G. D.

— Čujem, da živite zelo potratno!

— Da, gospod sodnik — pod brado nosim kravato!

OJ TA DECA!

Mladi Jelko je videl svojo sestrico, ki je nedavno zagledala luč sveta, in poizvedal pri teti Beti: »Slišiš, tetka, zakaj pa Lizika ne more hoditi? Pri Gorupovih imajo mlade mucke, ki pa že hodijo!« — »Veš, ljubi, to je zato, ker imajo mačice po štiri tačice, tvoja sestrica pa ima samo dve nožici...« — »A, tako,« jekne Jelko. Čez trenutek pa se spet oglasi: »Ampak pišfanci pri naši babici imajo le dve nožici, pa vendar že hodijo!«

NAPREDEK.

»Kaj pa dvorana, je bila zopet na pol prazna kakor sinoči?« — »Ne, nocoj je bila na polovico napolnjena!«

Gostovanje dunajskih profesijonalov v Ljubljani

SK Ilirija nastopi proti kompletnemu Wackru in doseže časten rezultat; domačini vodijo do 16. min. drugega polčasa in podležejo v zadnjih 15 minutah — Skromne vesti o nogometu po svetu

Ljubljana, 22. decembra.

Že po reklami sodeč je SK Ilirija temeljito premišljevala, ali naj prevzame riziko in ustavi prvovrstno profesijalno moštvo Wackra na potovanju v Italijo in Švico za nastop na svojem igrišču. Kljub nizki temperaturi je tekmo posetilo toliko sto gledalcev, da so stroški kriti in je Ljubljana obogatela še na pragu letošnje zimske sezone za

redko sportno senzacijo.

Kakor vse kaže, je zavel v nogometni sekciji SK Ilirije nov duh, ki nam za današnjo tekmo vzbuja spomine na one prve povojne čase, ko so naša moštva tekmovala z renomiranimi zunanjimi nasprotniki in je bila nogometna publika tako številna, da se prireditelju ni bilo treba bati finančnih neprilik za aranžman.

Malo po 14. sta nastopili moštvi na zamrzlem in z lahkim snegom pokritem igrišču v naslednjih postavah:

Wacker: Roller, Bossek—Jestrab, Ruhittel—Uher—Dunser, Freiberger—Horvath—Windner—Walzhofer—Tax.

Ilirija: Malič, Verovšek—Berglez, Unterreiter—Milan—Zupančič Lado, Ice—Erman—Neli—Oman (Kreč)—Doberlet.

Wacker (Dunaj) : Ilirija 5 : 2 (1 : 2)

Rezultat današnje tekme kaže že na zunaj, da je imela igra dve precej različni polovici. Dočim je Ilirija v prvem polčasu s skrajno požrtvovalnostjo in silno voljo iztrgala Wackru vodstvo in ga ohranila še preko odmora, je v drugem polčasu podlegla mednarodni rutini gostov in morala vzeti v breme štiri gole. Igra je bila kljub temu pričakovanemu preokretu — z izjemo zadnje četrt ure — popolnoma izravnana. Pri tem pa je treba povdariti, da so seveda Dunajčani v tehničnem pogledu daleko nadkriljevali naše amaterje, ki so parirali ta nedostatek s silnim elanom, pri čemer jih je spremljala še izredna sreča. V celoti je treba reči, da je doseženi rezultat nadvse časten in ga niso pričakovali niti največji optimisti.

Wacker, ki je trenutno nekako sredi prvenstvene tabele I. profesijonalne lige na Dunaju, je nastopil — razen internacionalca Danisa in Hauswirtha — kompleten. V enajstorici so igrali trije internacijonalci (Bonser, Horvath, Walzhofer) ter pet reprezentantov Dunaja (Jestrab, Ruhittel, Uher, Windner, Tax), dočim spadajo ostali trije v mlajšo generacijo. Moštvo je dokazalo

visoko tehnično in taktično kvaliteto,

ki spada brez dvoma med najboljše predstavnike dunajskega nogometa. Igra sama pa je trpela radi trdega terena, tako da se je zdelo, da bo moštvo doživelo razočaranje, predno bo dospelo na svoj pravi cilj. Po odmoru pa se je enajstorica vse bolj prilagodila terenu ter končno izravnala rezultat in izvojevala zasluženo zmago. Napadalna vrsta, ki je mnogo — toda manj sigurno — streljala, je imela z obrambnim delom Ilirije preveč posla, da bi bila predvedla kombinacijsko igro po svojem sistemu. Kljub temu pa je zaigrala na momente tako, da smo imeli priliko videti rafinirano taktiko profesijonalnih napadalcev, ki znajo izrabiti vsako najmanjšo pogreško nasprotnika. Najnevarnejša v napadu sta bila zvezi Walzhofer in Horvath, med katerima je posebno slednji zadivil publiko z neštetimi finesami, ki mu pomagajo ugnati tudi telesno jačjega partnerja. Izmed kril je bilo bolj zaposleno desno, kar gre seveda na račun Horvatha, ki jo je stalno pošiljal v ogenj. Krilsko vrsto diči vzoren plasement in točno podajanje. Branilski par je opravljal svoj posel sigurno; boljši je bil seveda Jestrab, ki je semintja priskočil tudi drugemu na pomoč. Vratar, ki sicer ni imel težkih ur, je kljub temu ustavil par nevarnih zadev. Pri dobljenih golih je bila tudi njegova pomoč izključena.

Ilirija, ki je topot menda prvič nastopila z novo akvizicijo, bivšim Primorjašem Ermanom II kot vodjo napada, je

zaigrala »comme il faut«.

Moštvo je sprva trpelo na živcih in proti koncu izgubilo sapo, toda v celem je odrezalo nad vse pričakovanje. Gotovo je, da stalno premeščanje igralcev v napadalni vrsti škodi medsebojnemu razumevanju. Erman je kot homo novus opravil svoj del in pokazal, da je še vedno najnevarnejši strelec Ljubljane; na svojem običajnem mestu v desni zvezi bi bil lahko še parkrat spravil Rollerja v zadrego. Neli nima starta in je imel zaradi tega proti temu nasprotniku še večji minus kot sicer. Oman, ki je frapiral s svojim otvoritvenim golom po 10 sekundah, je pozneje popustil do nevidnosti; kolikor je znano, je vskočil v zadnjem trenutku, tako da protesti na njegov račun niso bili popolnoma upravičeni. Treba pa je iskati nadomestnika! Doberlet, ki je do pavze igral na krilu, po odmoru pa v levi zvezi, ni imel mnogo plodonosnih trenutkov; tudi njega je pomanjkanje starta stalo mnogo uporabnih žog. Žal so bili kritični momenti, v katerih je vedno na mestu, silno redki in so še ti ostali na nogah odličnih branilcev Wackra. Na krilih sta imela Ice in »Jezušček« trd kruh, vendar sta kljub temu ustvarila nekaj prav lepih pozicij. Kreč se vsekakor preveč spušča v boje na moža, pri čemer pa pozabi, da mora z žogo — naprej! V krilski vrsti je bil daleko najboljši Milan, ki je kljub jakemu nasprotniku vztrajal do konca in rešil nešteto nesreč. Podajanje seveda tudi pri njem še ni v redu; največ je v tem oziru grešil Lado, ki je sicer dobro držal malega Horvatha. Proti koncu se je zdel izčrpan, kar je morda pomagalo Horvathu in Freibergerju, da sta proti koncu vedno lažje prihiskala na vrata. Branilca sta tudi v tej težki preskušnji ohranila svoj renome. Oba sta dobro vigrana in imata zalogo osvobojilnih strelov, ki so včasih čistili žoge prav na golovi črti. Mladi Malič je imel hudo nedeljo in se je pokazal hladnokrvnega čuvarja. Ker je postajalo proti koncu vsega dobrega preveč, tudi njegove roke niso več dosegale. Sicer pa je Wacker na svojo smolo tudi često zadeval prečk.

Potek igre:

Ilirija prične, pride v naglih pasih pred vrata in Oman plasira v 10. sek. v desni kot. 1:0 za I. Wacker ripostira, toda akcija konča v outu. V 5. min. nevarno za W., toda vratar reši po sreči. V 11. min. strelja Tax ostro, toda Malič je na mestu. Igra popolnoma odprta. V 15. min. pošlje Freiberger idealen center, ki ga Waltzhofer zabije iz 5 m. 1:1. V 18. min. se zopet odlikuje vratar I. Wacker nekoliko močnejši; obramba I. ima polne roke posla. V 23. min. spravi Doberlet žogo v neposredno bližino, odkoder jo Erman iz nenadne gneče plasira v mrežo 2:1. W. dela kot stroj, toda z veliko smolo; streli gredo preko ali mimo prečk. Idealno šanso izpusti Windner v 40. min., ko ne najde praznega gola. V 41. min. 1. kot za W., takoj nato drugi; brez uspeha. Tik pred žvižgom nevaren »volley« — v out.

Wacker ostane tudi po odmoru nespremenjen, dočim zamenja I. Omana s Krečem, ki gre na levo krilo. Borba je vse hujša in W. dela na izravnanje. V 9. min. izsili 3. kot, ki po sreči ne najde vrat. V 11. min. je v akciji Erman; razanten strel drži Roller. V 12. min. 1. kot za Il., ki ga pošlje isti preko prečke. V 16. min. sledi krasen napad z desne; Freiberger pošlje s krila in Wolzhofer ujame v diru ter zabije neubranljivo 2:2. W. je vedno hujši; vodilni gol visi v zraku, toda šanse propadajo druga za drugo. Po dveh neuspelih kotih za Wacker in enem za Il. se končno v 32. min. ponudi Horvatu v gneči prilika, da iz neposredne bližine dvigne žogo preko glave presenečenega vratarja. 3:2 za W. Ilirija je zlomljena; tempo popušča. Že 4 minute pozneje plasira Windner ostro 4. gol in je končno v 41. min. tudi strelec zadnjega gola 5:2.

Tekmo je sodil g. Deržaj v splošnem dobro v prvi polovici je puščal Taxa na levem krilu dosledno v off-sidu. Spričo disciplinirane in fair igre obeh moštev je imel lahek posel. Med tekmo je bril osvežujoči sever, ki je — poleg nekaterih najvnetejših prijateljev moštva — skrbel za animiranost na prostoru. Sicer pa je bila igra napeta do zadnjega udarca in je prišla publika, ki je porabila to redko priliko, da vidi na domačem igrišču profesijonalni dunajski nogomet, v polni meri na svoj račun.

Moštvo je odpotovalo iz Ljubljane v Cremono ter nadaljuje svojo turnejo v Milan, Benetke, Bern in Curih, odkoder se bo po Novem letu vrnilo na Dunaj.

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Hašk : Željezničari 10:3 (5:2); **Beograd:** Jugoslavija : Jedinstvo 7:2 (6:1).

Subotica: ŽAK : SMTC (Budimpešta) 6:2 (6:1); Sind : Sub. Sportklub 5:1 (2:1).

Novi Sad: BSK (Beograd) : Radnički SK 6:2.

Dunaj: Rapid : Sportklub 5:3 (0:2), Hakoah : Hertha 3:1 (0:0); Vienna : BAC 6:2 (5:1).

Praga: Sparta : Bohemians 3:2 (1:1), Liben : ČAFK 3:3 (1:1).

Pariz: Stade Francaise : Eintracht (Frankfurt) 3:1, Slavia (Praga) : CD Paris 3:1 (1:0).

Berlin: Nord-Nordwest : Hertha 4:3, Tennis-Borussia : Adlershofer BC 5:4.

Gladbach: Borussia : DFC (Praga) 3:1.

Fürth: Hungaria (Budimpešta) : SV Fürth 2:0 (2:0).

Norimberk: I. FC Nürnberg : Bayern (Monakovo) 3:1 (1:1).

Montpellier: Austria (Dunaj) : Repr. Montpelliera 4:2 (1:0).

Vremensko poročilo.

Koča v Planici 1108 dne 21. decembra t. l. Temperatura —4°. Snega od 10—40 cm, pršič, smuka idealna. Izgledi za prihodnje dni zelo dobri.

Smučarski klub Ljubljana ima v Planici stalne smučarske tečaje za začetnike in naprednejše vozače. Prijavnina za en teden 60 Din. Prijaviti se je v koči v Planici. V kolikor bi bila koča zasedena po tekmovalcih, katerih tečaj se vrši istočasno, je dosti prenočišč na razpolago v Ratečah.

Božičnica ljubljanske občine

Ljubljana, 22. decembra.

V veliki dvorani »Uniona« je bila danes ob 4. popoldne tradicionalna božičnica za revne otroke, ki jo je organiziral mladinski urad mestnega magistrata pod vodstvom g. Ciuhe s pomočjo magistratnih uradnikov in požrtvovalnih uradnic. Dvorana je bila nabito polna občinstva iz vseh slojev prebivalstva. Revna deca, ki je bila obdarovana, je prišla v spremstvu svojih staršev ter se ljubko radovala nad prejetimi darovi, obstoječimi iz zavoja obleke, perila ali obutve in zavoja raznega peciva. Na oder je bilo postavljeno veliko božično drevo z žarečimi električnimi žarnicami. Godba »Zarje« je zaigrala več prireditvi primernih komadov.

Župan g. dr. Dinko Puc je imel na obdarovano deco prisrčen nagovor, v katerem je v vzneseni besedah očrtal poslanstvo božiča, ki gre za tem, da zavlada med vsemi, tudi med revnimi in premožnimi ena velika ljubezen, ki spaja človeštvo ali bi vsaj morala spajati. Zaključil je s tem, da je želel deci in roditeljem vesele božične praznike. Gospodična Juvanova je nato deklamirala dve prigodni pesmi, med drugim Aškerčevo »Božič sirotnaka«.

Do solz je bilo navzoče občinstvo ginjeno nad dramatičnim prizorom, ki ga je igralo 18 dečkov in deklic pod vodstvom gdč. Vencajzove. Angeljčki so prihajali z neba ter naznanjali ljudem prihod Kristusa. Po svetu potujoč so pastirčki prišli pred Kristusa ter mu poklonili svoja dobra in čista srca.

Sledila je nato obdaritev 320 revnih otrok, ki so se deloma sami, deloma pa njihovi starši prisrčno zahvaljevali za naklonjena darila. Lepa prireditev je trajala dobro uro.

Med prireditvijo je zažarelo tudi veliko božična drevo pred Prešernovim spomenikom. Na drevesu je žarelo nad 140 žarnic, ki so oznanjale množicam, zbranim pred spomenikom, prihod Odrešenika in jih ob enem vabile in prosile, naj slede vzgledu občine in se ob tem velikem prazniku krščanskega sveta spomnijo svojih revnih, potrebnih bratov in sester, pred vsem pa stradajoče dece.

RESNIČNO DAMO SPOZNAŠ

po tem, kaj stoji na toaletni mizici. Vse parfume, pudre in druga lepotila za otmeni svet ima v največji izbiri in po najugodnejših cenah na zalogi **drogerija »SANITAS«, Dunajska cesta 5.**

Premijera v ljubljanski operi

Verdi: Ernani.

Ljubljanska opera je pripravila prijetno presenečenje gledališkemu občinstvu: vprizorila je Verdijevo opero »Ernani«. Človek bi menil, da se je Ljubljana po tolikih in tolikih ponovitvah mlajših in starejših oper italijanskega skladatelja naveličala njegove melodijoznosti, sladkobnosti in tistih romantičnih zapletljajev ljubezni, ki se končajo s strupom, mečem ali pa z obojim skupaj. Pa ni res. Verdi je in ostane privlačna točka repertoarja, naj si govori z monumentalnimi ali manj zrelimi umotvori. Občinstvo ga bo vedno rado poslušalo in aplavdiralo njemu in njegovi glasbi.

Štirje so imeli glavno besedo v »Ernaniju«: gospodična Majdičeva, gg. **Križaj, Marčec** in **Primožič.** Slednji se je sicer dal opravičiti češ, da je indisponiran, a je odpel svoj part veledostojno. Zelo prijetna je bila v vsakem oziru gdčna Majdičeva, ki razveseljivo napreduje od vloge do vloge. Palmo večera pa je nedvomno odnesel g. Križaj, ki je s svojim čustvenim, res umetniškim prednašanjem žel odobravanje na odprtem odru. G. Marčec se je potrudil po svojih najboljših močeh prikpevati k splošnemu uspehu.

Dirigiral je g. **Niko Štritof** — z elanom in vervo ter vročim temperamentom, ki smo ga vajeni pod njegovo izkušeno taktirko. Občinstvo je zasedlo gledališče od parterja do vrha in bo gotovo še mnogokrat napolnilo dvorano, zakaj Verdijeva muzika je kakor nalašč pisana za ljudstvo. »Ernani« bo nedvomno prijetna točka za izpremembo v repertoarju in najbrže tudi za blagajno.

Ljubljanska „zlata nedelja“

Ljubljana, 22. decembra.

V letu se vrsti nedelja za nedeljo, vendar nedelja tolikih skrbi in tolikega veselja, kakor današnja »zlata« nedelja, je nikai posebnega. Pred prazniki smo, — zato vsepovsod tak direndaj. Direndaj na ulicah, v lokalih, trgovskih in drugih in direndaj v srcih posameznikov, ki hočejo storiti kaj dobrega drugim ali vsaj samim sebi. So povsod ljudje, ki to zmorejo. Še več pa jih je, ki tega niso zmožni, zatorej resignirana ugotovitev: hudo je na svetu.

Ali je bila »Zlata nedelja« za Ljubljančane res zlata? — No, recimo: vsaj za trgovce, ki prodajajo stvari, ki jih skoro morajo prodati. V oblačilni stroki so se nudile stvari, ki jih potrebuje vsak. Navdušujemo se za radio in kupovali smo tudi take stvari. Kupovali smo igrače, da razveselimo ž njimi svojo deco. Kupovali smo vse in radi bi kupili celo kaj, s čimer bi umili naše duše in jih napravili zopet čiste ter sprejemljive za vse plemenito...

Takole ob božiču se hoče vsak nekako prerojiti.

Baš na podlagi take mehkobe se uveljavlja sloves »zlate« nedelje. Zunaj je bilo sicer mrzlo. Pihal je mrzel veter, vendar so se napolnile ulice že zgodaj zjutraj. Zahreščali so roloji, trgovine so bile odprte ob navadni uri in vse — kar je imelo denar — je hitelo ven, da se ozre za to ali ono stvarjo v namenu, da se preseneti ob Božičku sočloveka. V zgodnjih dopoldanskih urah pa do poldneva so bile trgovine polne kupovalcev in kupovalk. Kamor si se ozrl, povsod ljudje z malimi zavojčki in velikimi zavoji, celo postreščki so zaslužili nekaj dinarčkov.

Zjutraj so pritisnili v mesto ljudje z dežele. Ker tekom tedna ni časa, so izbirali po mestu tekom dopoldneva »zlate« nedelje in se veseli v živahnih pomenkih vsega, kar jim bo mogoče nuditi za praznike onim, ki jih imajo radi.

Popoldne, ko so se trgovine zopet zaprle, je postalo razpoloženje svečanejše. Mraz je prisilil nekatere, da so ostali doma, druge pa je baš izvabljalo vreme, da so pohiteli ven uživat zimsko prirodo. Da ni bilo predolgočasno in brez izpremembe, so poskrbeli okoliški gostilničarji, ki prav dobro razumejo svoje poslanstvo. Popoldne je seveda zaživelo v mestu tudi kavarniško življenje.

Živahna promenada je bila tekom vsega dne v smrekovem gozdiču na Kongresnem trgu. Do večera se je gozdič občutno razredčil, kajti prihajali so vedno novi kupci božičnih drevesc, ki so odnašali domov male in večje smrečice, — za ceno od 5 do 15 Din.

Razstava OUZD v palači na Miklošičevi cesti je doživela navzlic predprazničnemu razpoloženju in tisočerim skrbem, ki jih ustvarja takole razmišljanje, izredno velik obisk. Zlasti s strani delavstva.

V splošnem pa je minula nedelja brez vsakih posebnih dogodkov in pripetljajev.

Na policijo so spravili zjutraj le dva hudo pijančka, ki pa sta se streznila že tekom dopoldneva in odšla domov izredno skesana.

Zvečer, ko so zopet zagorele luči, se je razgibalo življenje spet po ulicah in sicer v največji meri tam, kjer so vabile letos izredno okusno urejene trgovske izložbe.

Smrtna kosa

Pri Sv. Petru na Medvedovem selu je preminula gospa Rozalija Strmšek, posestnica in nadučiteljeva vdova. Njen mož, znan narodnjak, pedagog in gospodarski delavec, nadučitelj pri Sv. Petru in posestnik Alojzij Strmšek je umrl že precej pred 20 leti, zapustivši s posestvom tudi tri nepreskrbljene otroke. Eden izmed njih je danes profesor in ravnatelj Dijaškega doma v Mariboru ter občinski svetnik dr. Pavel Strmšek, drugi sin je meščanskošolski učitelj, edina hči pa je pomagala materi gospodariti na posestvu. Pokojna Rozalija, ki je umrla v starosti 63 let za pljučnico, je rodom iz znane rodbine Zdolškov na Ponikvi. S svojim pokojnim možem je vdano in junaško delila veselje in trpljenje, po njegovi smrti pa je prav tako marljivo skrbela za bodočnost svojih otrok. Bodi blagi in požrtvovalni mamici ohranjen najlepši spomin! Žalujočim naše iskreno sožalje.

Pogreb inšpektorja

poštne uprave g. A. Vesenjaka se je moral zaradi nepredvidenih ovir preložiti na danes ob 15.30 izpred hiše žalosti Stari trg štev. 34

Danes ob 4., ½6., ½8. in 9. uri!

svečana premijera:

Greta Garbo

velefilma

„Divje orhideje“

Ljubavna drama mlade žene, katera ljubi starega moža. Java — orijentalno razkošje — omamljiv vonj divjih orhidej — in mladi princ

lepi NILS ASTHER

ki osvaja očarljivo ženo.

Predprodaja vstopnic v ponedeljek od ½12. do ½1. in od 3. dalje.

Telefon 2124. **»Elitni kino Matica«**

Mariborska kronika

Maribor, 22. decembra.

Današnja — kakor ji pravijo — zlata nedelja je potekla seveda v znamenju živahnih kupčij. Trgovski del mesta je bil poln kupujočega občinstva in zlasti velik je bil dotok z dežele. Upamo, da so trgovci zadovoljni. Sicer pa je vladal ves dan že prav božičen mir. Razen ene same aretacije in šest malenkostnih prijav vsakdanjega značaja ni bilo nobenega posebnega registriranja vrednega dogodka.

Tem bolj pa je bila zato zaposlena reševalna postaja. V Gajevi ulici stanujoča 52-letna posestnica Ivana Velkar je padla po zledenelih stopnicah tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Morali so jo odpeljati v bolnico. — Na Pristanu, kjer nobeno nedeljo ne zmanjka dogodkov, je dobil v pretepu 3?-letni Fran Žandarič težke rane na temenu in nosu. — V Koseskega ulici se je železničarjeva žena Marija Klančnik tako obrezala na okenskih šipah, da si je težko ranila levo zapestje in si pri tem prerezala tudi žilo odvodnico. Prepeljali so jo z rešilnim avtomobilom v bolnico in je njeno stanje zelo resno. — Pri Sv. Juriju ob Pesnici je pes ugriznil 9-letno posestnikovo hčerko Ivanko Žgur. Zaradi nevarnosti, da se ne bi morda pojavili znaki stekline, so danes dekletce pripeljali v splošno bolnico v Mariboru.

Kronika lepe snežene zadnje predbožične nedelje pa nikakor ne bi bila popolna, ako ne bi omenili naših skromnejših zimskih sportnikov, pred vsem sankačev in smučarjev. Sami od sebe so otvorili zimsko sportno sezono na klancih pred Kamnico, kjer je nastal za manj izbirčne sportnike pravi St. Moritz »en miniature«.

Občni zbor „Svobode“

Ljubljana, 22. decembra.

V dvorani Delavske zbornice se je dopoldne vršil občni zbor Splošne delavske kulturne zveze »Svoboda«. Občni zbor, ki je trajal dve uri, je po absolviranju običajnega dnevnega reda razpravljal še o raznih aktualnih kulturnih in socialnih vprašanjih. Na dnevnem redu je bila tudi sprememba pravil, ki pa je bila odstavljena in ostanejo pravila neizpremenjena. »Svoboda« šteje 19 dramatičnih odsekov, 8 pevskih zborov, 19 knjižnic in 11 tamburaških zborov s skupno okoli 1800 člani. Sklenjeno je bilo, da začne »Svoboda« živahnejšo propagando za društvo »Prijatelji prirode«, ki naj med našim delavstvom poglobi smisel za naravne krasote in pospešuje med njimi turistiko. Predsednik društva »Prijatelji prirode« je znani alpinist dr. H. Tuma. Slični organizaciji že obstojata v Zagrebu in Sarajevu; organizacija ni naperjena proti SPD. Občni zbor je odobril poročila posameznih društvenih funkcijonarjev. Končno je dr. Jelenc poročal o novem zakonu o telesni vzgoji v naši državi kolikor se tiče »Svobode«, ki tudi skrbi med delavstvom za telesno vzgojo. Poročila dr. Jelenca je občni zbor vzel na znanje.

Nove knjige in časopisi

»Trgovski tovariš«, štev. 12. Vsebina: Ob 40 letnici bolniškega in nezgodnega zavarovanja v Sloveniji. Organizacija državne industrije v Rusiji. Poučno potovanje trgovskih akademikov po Grčiji, Turčiji in Bolgariji. Vnanja trgovina kraljevine Jugoslavije i. dr.

»Dalmatinski Manastiri.« Pod tem naslovom pripravlja Boško Štrika, poštni uradnik v Zagrebu, ilustrovano knjigo, ki bo stala za naročnike Din 50.—. Naročila sprejema do 10. januarja Boško Štrika, starešina pošte Zagreb I.

»Simba«

(Veliki kulturni film ZKD.)

Pri docela razprodani dvorani se je predvajala včeraj ob 11. uri dop. v Elitnem kinu Matica premijera filma »Simba«. Res divno filmsko delo, ki je moralo očarati slehernega gledalca. Toliko lepih slik, tako napetih prizorov še ni bilo v podobnem filmu. Gledalcu se je skoro zdelo, da ni v kinematografu, temveč da živi tam v Vzhodni Afriki z velikim mojstrom Johnsonom in da gleda vso to panoramo najrazličnejših zveri v naravi. Levi, leopardi, sloni, cebre, cele črede bivolov in opic, krokodili in še najrazličnejše zveri so se vrstile pred našimi očmi. Najlepši so pač bili posnetki leva — kralja živali — mogočnega gospodarja obširnih pustinj! Res opasen je »Simba« in občudovati moramo pogum domačinov, ki se drznejo napasti ga s preprostimi sulicami. Nič nevarnejše niso seveda druge zveri in pri marsikakem prizoru je gledalcem zadrhtelo srce v strahu — dali bo krogla pogodila, kajti sicer bi naš lovec in operater končal žalostno pod ostrimi kremplji in zobmi razjarjene zveri! Skratka diven film, ki ga morajo starši priporočiti svoji deci v ogled; seveda tudi za odrasle je velezanimiv in vsakdo naj si ga prav gotovo ogleda! Uvodno predavanje je bilo v rokah g. prof. Dolžana, ki je v svojem lepem govoru poudarjal velik pomen takega filma; kajti le film nam more predočiti živalstvo teh krajev na res naraven način, dočim tega razne razstave in zoološki vrtovi nikakor niso v stanu.

Film se ponavlja na oba božična praznika v Elitnem kinu Matica ob 11. uri dop., kar občinstvo nikakor ne sme pozabiti. Ogled se vsakomur izplača!

Črne gosenice bodo prekrile deželo...

»Spomladi 1930 bo pretila našemu kmetijstvu velika opasnost zaradi črnih gosenic. Že letošnjo jesen so silno oškodovale naše pokrajine v bližini bolgarske meje. Gosenice so zdaj zabubljene v gornji plasti zemlje povsod tam, kjer so povzročale škodo. Spomladi se bodo v množinah razvili metulji in ta opasnost bo enako velika kakor če se pojavijo kobilice. Črne gosenice škodujejo slehernі rasti razen paradižnikom in trti.«

Taki plakati so bili nabiti na nedavni razstavi Srbskega kmetijskega društva v Beogradu. V novinah zdaj pripoveduje etnomologinja parazitološkega oddelka v beograjskem osrednjem higijenskem zavodu gospa Ana Bragina, kako resna je ta zadeva s črnimi gosenicami. Še nedavno, v jeseni, so listi poročali iz Sofije, da je na neki bolgarski progi iztirila lokomotiva, ker je bilo na progi naravnost nagromadenih črnih gosenic. Slike opustošenih pokrajin, kjer se pojavi ta nadloga, so žalostne. In kaj naj pričakujemo za pomlad? Metulji, ki se bodo izlegli, se bodo širili dalje in raznašali zarod črnih gosenic, ki imajo takisto dober instinkt preseljevanja. Lahko smo prepričani, da bodo kmalu spomladi že okrog Beograda in Valjeva in da se bodo znašle tudi to stran Save. Vedno dalje....

Širjenje črnih gosenic nima nikakih ovir. K sreči se tam, kjer se pojavijo, znajdejo hitro tudi jate vrabcev, a tudi vreme, posebno suša, jih trebi. Najuspešnejša borba proti njim je jesensko preoravanje. Toda jesen je že za nami, kmetje niso bili pravočasno opozorjeni in tako je pač treba za pomlad pričakovati veliko ofenzivo črnih gosenic.

Tako se odpravlja po starem običaju angleška mladina na božične praznike.

Božično kramljanje ruskega emigranta v Ljubljani

Najpripravnejše bi bilo, če bi nocoj pustili zmrzniti na ulici beraško dekletce, ki gleda živo razsvetljena okna bogate hiše! »Počasi in brez prestanka so padale mehke snežene cunje: kmalu so zasule nepremično otroško postavo z blaženim smehljajem na nepremičnem obrazu«. To je stara, zaneslјivo preizkušena zgodba... A letos ni snega. Zaviti smo v gosto meglo in samo na Šmarni Gori lahko vživamo sončne. Ali ne bi kazalo obuditi vprašanje o prenosu Ljubljane v Gameljne proti Ježici? Kako hvaležni bi nam bili potomci... Toda to je zopet drugo vprašanje. Danes so mi na razpolago: sveti večer, sneg, vesela množica, žareče izložbe s čarobnimi igračami, preroške sanje in jutrišnja sreča. A res ne vem, katere snovi bi se poprijel ,kajti vse so času enako primerne. V slični zadregi utegne biti samo gimnazistka, ki jo spremlja po šoli v Tivoli vsaj šest moških tovarišev. Vsem se mora reva enako prijazno smehljati, da ne bo nihče zameril... Pojdimo torej v temni raj, o katerem niso nikoli slišali pravi pesniki. V tem kraljestvu priložnostnih slik in podob, v oddaljeni sobi z zastrtimi okni mirno spijo junaki božičnih povesti.

Dnevi postanejo vedno krajši, in tema v sobi je vedno gostejša. Naposled se razlega zunaj božično zvonenje, in radio hripavo pove vesoljstvu: »Tiha noč, blažena noč...« Takrat oživi tudi tiha soba. Kot prvi se zbudi zmrzujoč deček. Pretegne se, zazeha in v temi otipa svojega zvestega spremljevalca, blagega gospoda z zlatimi očali in v bogatem kožuhu, ki ga vselej potegne iz sneženega zameta. — »Vstanite!« — mu pravi, — na delo!« Njima sledijo vsi ostali rajski prebivalci, ki jih pričakuje isti posel: stari kmet, ki na sveti večer nepričakovano dobi brzojav od sina, ki ga je pogrešal od svetovne vojne; lepa miss, muhasta edinka ameriškega milijarderja, ki se poroči z ubogim goslačem kljub očetovi prepovedi, seveda na sveti večer; pogumni letalec, ki posluša v radiu božično pesem v zračni višavi nad spenjenim mrzlim oceanom. Božičnih junakov je dosti na svetu. Njih število narašča vsako leto v skladu z dogodki, tehniko, modo. A slejkoprej zaključi njih dolgo vrsto velikanski, neroden in težek zvon. Nerodno krevsa kot zadnji. Pregovor sicer trdi, da jezika ne bolijo noge. V resnici pa ni tako lahko z lastnim jezikom priti naprej. Tudi ljudje so se spremenili.

Kje so dobri stari časi, kadar je padal morilcu iz dvignjene roke nož, in se je na mah prelevil Dickensov skopuh v radodarnega strica, čim se je razleglo božično zvonenje?... Svoje dni je o božiču redno vrnil kreposten izvošček ubogemu, poštenemu bančnemu uradniku aktovko z milijoni, ki je sinoči obležala v njegovih saneh. Nemara bi bili tudi sedanji izvoščki zmožni sličnega junaštva, a manjka jim priložnosti. Milijoni so pri nas redko sejani. Če bi se praznoval božič v začetku meseca namesto na koncu, potem bi prej prišli tudi ljubljanski hipomotorji oz. izvoščki na svoj račun... Zmrzujoč deček je poprej redno plesal od mraza in pasel oči pred bogato izložbo delikatesne trgovine s kitami klobas in sočnato gnatjo, zapeljivo načetim rožnatim salom, velikansko marinirano in prekajeno ribo, s piramidami rdečih jabolk in zlatih mandarin. A letos ne bi sirota zmrznil, ker nimamo, kakor rečeno, hudega mraza. In tudi, če bi imeli mraz, ne bi dal siroti zmrzniti kakršnikoli izvedenec iz predmestnih kolonij. Naučil bi ga po policijski uri sukati vetrih v zavesti, da je v slučaju polomije vendar boljši zakurjen zapor kakor mraz tam zunaj.

Kratkomalo bi prihajal za naše razmere v poštev samo skrivnosten prileten gospod z zlato uro in sijajnim kožuhom. Kakor znano, je bil na božični večer povsod zraven: kupil je in v gotovini plačal obe razstavljeni sliki obupanega umetnika, nadomestil izgubljen denar lahkomiselnemu akoncu, ki se ni upal s praznim žepom stopiti pred oči obupane in zveste soproge. Če je slučajno srečal pred izložbo pomoči potrebnega dečka, je že dobil pol ure pozneje dečkova bolna mamica steklenico najboljšega vina in zdravilo, ki ga je zapisal najboljši mestni zdravnik. Onemogel dedek, ki je stokal za pečjo, je veselo oblekel nov pleteni životec in srebal dišeče kuhano vino, ki so mu ga bili prinesli iz gostilne. Na mizi je ostal s cekini nabit mošnjiček in deček je takoj po novem letu čvrsto odkorakal v gimnazijo.

V petnadstropni hiši, kjer stanujem, pritiskajo po štiri in pet zvoncev naenkrat, da jim gre posel urneje od rok, in imajo za vsako kuharico vedno novo zgodbo. Radodarni gospod z zlatimi očali bi nedvomno nasedel, če bi zaupal kateremukoli razcapanemu prosilcu. Razen tega imamo toliko daril potrebnih društev, da res zasenči njih revščina sleherno še tako vpijočo osebno bedo.

A pustil bom ugibanja, ker vidim, da iz te moke ne bo kruha. Nocoj imamo božič, in ne bo nihče ogorčen, če izostane na novo pogreta stara povest. Saj itak vlada v Ljubljani praznično razpoloženje. Po vseh trgovinah so razdelili cenjenim odjemalcem srebrne in zlate smrekove vejice. Na Kongresnem trgu čez noč je zrasel zelen gozdič, in Ribničani vprašujejo ljubljanske gospe: »Ali boste krščenico poslali, ali pa vam hoče drevo zanesti naš fant?« Zadnji dan je kupčija najbolj živahna. Jutri zgodaj že bodo odrinili prodajalci z denarci v domače vasi, in ne bo jim več treba kinkati vso noč po hodnikih. Danes je pa vse veselo. Lepo je poslušati, kako se prepirajo otroci s svojimi mamicami: vsak bi rad odnesel največjo jelko in za nič ne mara verjeti, da bo prevelika za sobo! Samo v nesrečni Rusiji preti vlada z ječo vsem, ki bodo sekali, prevažali in nudili na prodaj božična drevesca...

Ko sem bil še mlad, so pri nas sežgali z vinom polit in s pšenico posut hrastov »panj«, katerega pepel so potem stresali na njive, da bolj obrodijo. Doma smo imeli jaslice, in največ spominov je zapustila velikanska pisana papirnata zvezda, katero je od znotraj razsvetila lučka. Kako ponosno in prožno smo korakali z njo od hiše do hiše, kako navdušeno smo hreščali poskočno koledmico: »Čujte, čujte, pastirčki, vi — kakšen čudež se godi! — V betlehemski štalici — se Jezus nam rodi!« V vsaki hiši smo ponosno javljali, da »v betlehemski štalici — obstala je zares« naša rdeča velika zvezda, in »Herodež je postal srdit — in dal otroke pomoriť«. Dobivali smo potice, klobase, pečeno gnjat in časih celo bakren drobiž, ter vse smo bratski razdelili med seboj. Sneg je bil nežen in mehak kakor puh, in so takoj skopnele njegove lesketajoče zvezdice na naših žarečih srečnih licih... Kako razumem jaz zdaj, ko so minila moja otroška leta, Faustovo veliko modrost: »Obstani, o, trenutek, ker si lep!« A preteklost se ne vrne. Sklonimo glavo pred veliko skrivnostjo življenja in smrti in voščimo iz srca

»mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje«!

Amerika dobi novega svetnika

»Čudeži« na grobu mladega, sicer malo znanega svečenika — Stotisoči romajo na njegov grob — Kaj pravi cerkvena oblast

V bostonskem predmestju Malden, ki je veljalo prej kot nekako središče duhovne kulture v Ameriki in ki šteje kakih 60.000 prebivalcev, se godijo v zadnjem času stvari, ki so bile do sedaj onostran Oceana nepoznane.

Na majhnem pokopališču tamošnje katoliške cerkve leži približno pred šestdesetimi leti pokopani duhovnik, pater Patrick J. Power, ki je baje umrl star komaj 25 let. Menda je živel zelo sveto in je baje precej učen. To je skoraj vse, kar se ve o njem. Sicer ga pa obsežni leksikon ameriške katoliške cerkve niti ne omenja. Baje se je zgodil že pred tridesetimi leti na njegovem grobu čudež, ki ga pa takrat ameriško časopisje ni zasledilo in je ostal zato pozabljen.

Letos v oktobru pa je duhovnik, ki ima v tej cerkvici običajne nedeljske pridige, sporočil vernikom, da se gode čudežna ozdravljenja na grobu patra Powerja in naj mu vsak pove vse, kar ve o tem. Slučajno je prisostvoval službi božji tudi neki znanec lokalnega urednika bostonskega časopisa in še neki novinar. Oba sta slišala duhovnikovo opozorilo, po maši pa ministrantovo pripovedovanje, kako je njegova gluha mati ozdravela na Powerjevem grobu. Lokalni urednik je takoj poiskal ministrantovo mater in priobčil senzacionalno sporočilo v svojem listu. Ugledni bostonski dnevnik «Globe» je pa takoj priobčil obširna poročila, čeprav so cerkvene oblasti prosile, naj bi listi ne pisali o tem, dokler se ne izvrši uradna preiskava.

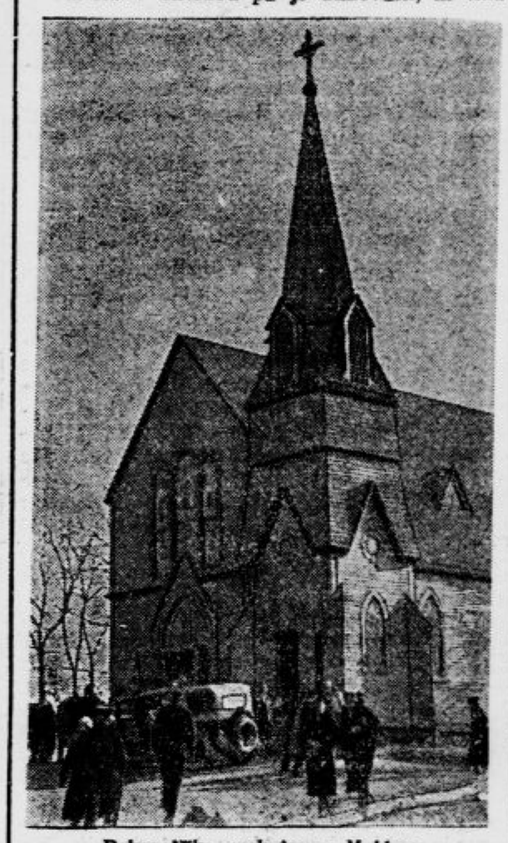

Pokopališka cerkvica v Maldenu

Časopisne senzacije so zadostovale. Pričela so se ogromna romanja v Malden. Najprej stotine potem tisoči in tisoči bolnikov, pohabljencev in drugih nesrečnikov. V majhni pokopališki cerkvici gore dnevno tisočere sveče, okoli groba pa se je pričelo ono odvratno trgovanje, ki je običajno na romarskih krajih in ki tako zelo odbija pravega vernika. V nedeljo pred praznikom premirja je obiskalo grob nad 150.000 ljudi. Številna policija je morala skrbeti za red in mir. Prihodnjo nedeljo se je zvišalo število «romarjev» na 200.000 ali celo na 300 tisoč ljudi. Celo ob deževnih dneh pride v Malden do 100.000 ljudi. Vso noč se drenjajo radovedneži in bolniki okoli cerkvice.

Višje cerkvene oblasti niso mogle imeti zaprtih oči pred temi dogodki. Katoliški nadškof v Bostonu, kardinal O' Connell je dvakrat obiskal čudežni grob. Toda šele štiri tedne po pričetku romanja je podal uradno izjavo novinarjem, da bo cerkvena oblast zaprla pokopališče, dokler ne bodo cerkveni organi izvršili preiskave. Cerkev bo nedvomno nastopila zelo previdno in počasi. Ni še gotovo, če bo prepovedala nadaljna romanja, kajti po poročilih ameriških listov, ima cerkvica v Maldenu precejšnje dohodke.

Ameriški listi poročajo skoraj dnevno o senzacionalnih ozdravljenjih, ki jih smatrajojo fanatični romarji za dognane čudeže. Zanimivo je to, da je med rimsko katoliškimi romarji tudi znatno število drugih vernikov.

Po zadnjih brzojavnih vesteh je kardinal O'Connell ukazal da se morajo zapreti vsi dohodi do groba, dokler cerkvena komisija ne ugotovi dejanskega stanja. Nadalje je cerkvena oblast sklenila, da se morajo ostanki svetega čudodelnika prenesti v posebno krsto, kjer bo shranjen tudi nagrobni spomenik s čudežno močjo.

FOTO-KINO-APARATI
in potrebščine najceneje v drogerijah
KANC, LJUBLJANA
in
KANC (Wolfram), MARIBOR
CENIK GRATIS!

Renan in akademska omladina

V listu *l' Esprit français* priobčuje romanopisec Paul Brulat zanimive mladostne spomine. Evo nekaj o Renanu. »Po naključju sem se seznanil z Renanom. Imeli smo svojo letno pojedino. V zadnjem trenutku zboli naš predsednik. Naročijo mi, naj grem k piscu *Jezusovega življenja*, če bi se *hotel žrtvovati*. Premagavši svojo plahost, odidem k slavnemu starčku na stanovanje v Collége de France. Prijazno me je poslušal, božajoč matoro mačko na kolenih, in privolil. Prišel je in zasedel predsedniški stol. Po slastici je med slovesnim molkom kar sedé izpregovoril nekaj besed, ki jih človek ne bi smel nikdar pozabiti. Besedoval je o ljubezni.

»Mladina,« je dejal, »spoštuj ljubezen... To je najsvetejša stvar na svetu. Ljudje jo skrunijo, onečaščajo... Sreča je v ljubezni in ako imaš dovolj bogato srce, da sipliješ to ljubezen na vse, kar živi in trpi.«

Tako je nadaljeval nekaj minut. Ploskali nismo, plakali pa. Ne vem, ali so se mnogi med nami držali teh nasvetov, ki so se nas tedaj toli živo dojmili. To je bil znamenit večer, ki nam dolgo ni šel iz spomina in po katerem smo se vsaj nekaj čas smatrali za boljše... Pozneje sem ga vse do njegove smrti še često videl. Vpraševat sem ga hodil po raznih problemih, celo o dnevnih zločinih. Vselej je ljubeznivo ustrezal, vedoč, da mi je to novinarju potrebno za vsakdanji kruh. Neko popoldne sva šla skupaj z doma; dovolil mi je, da ga malo pospremim. Ko sem izustil nekaj črnogledih misli, mi je segel v pomenek: »Ne, človeštvo ne zasluži prezira. Poglejte, kaj stoji vse okoli naju: te hiše, te spomenike, prizor velemesta... Koliko dolgih vekov truda, izumov, žrtev, junaštva predočuje vse to!... Pomislimo na to, koliko dolgujemo rodovom, ki so se vrstili in trpeli več ko mi, kajti koristno je, priti čim kesneje na našo premičnico.«

Renan je imel seveda prav. Naj si bo odkup za napredek še tolikšen, veliko manj bi mi zabavljali na sedanjo dobo če bi bolje poznali zgodovino.«

Za praznike priporoča gostilna
„FAJMOŠTER“
sledeča vina:

namizno belo	Din 12.—
črno »otelo«	» 12.—
bizeljec	» 14.—
cviček	» 16.—
portugalka	» 16.—
rizling	» 16.—
burgundec	» 20.—
silvanec	» 22.—

CENE MALIM OGLASOM:
Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din.
Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:
Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Vajenca
za pletilno industrijo, ki ima razum in veselje do strojev, sprejmem takoj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 46397

Natakarico
čedne zunanjosti, pridno in pošteno, ki nima pretrižnih let, staro 25—30 let, sprejmem v gostilno na deželi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 46366

Kontoristinjo
s prakso, zmožno strojepisja, stenografije in srbohrvaščine, sprejmem v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kontoristinja«. 46120

Manufakturista
prvovrstnega, zmožnega samostojnega vodstva ter zanesljivega, izvežbanega inkasanta iščemo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobro stalno mesto«. 46110

Krojača
moškega — samostojnega sprejme trgovina na prometnem kraju na deželi. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dober zaslužek 87«. 46187

Šofer
trezen, zanesljiv vozač, ki bi opravljal tudi vsa druga dela, želi službo. Nastopi takoj. 46300

Učenko
sprejmem za večji izkuh. Prednost kavcije zmožne. — Pojasnila daje Grubelnik, Študenci pri Mariboru, Kr. Petra cesta. 46557-a

Postrežnico
ali mlajšo služkinjo sprejmem. Zglasiti se je takoj na Miklošičevi cesti 29. 46565

Kovaškega učenca
s hrano in stanovanjem v hiši sprejme Anton Zore, kovač v Kamniku. 46455

Več ročnih oblikovalcev
ki so dobro verzirani v poslovanju s šablonami, sprejmemo za našo livarno jeklа in železa. Braća Bohn, Velika Kikinda. Ponudbe je poslati naravnost na tovarno. 46434

Trg. vajenca
krepke poštave in iz dobre hiše, s primerno šolsko izobrazbo sprejmem takoj v manufakturno in špecerijsko trgovino. Ponudbe na naslov: Franc Oset jun., Vransko pri Celju. 46435

Risarja
absolventa srednje tehnične šole, dobrega in spretnega išče elektrotehnično velepodjetje. Ponudbe prosimo pod »Risar« na poštni predal št. 103, Ljubljana. 46168

Trgovski potniki

Potnike
ki obiskujejo lesne industrije, sprejmem za celo državo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Patent-stroji« 46315

Potnike
zanesljive in poštene zastopnike ter agente sprejme proti dobri proviziji tvornica pijač. Ponudbe pod šifro »Zanesljiv 28« na oglas. oddelek »Jutra«. 46523

Službe išče

Gospodična
ki je dovršila 3 meščanske šole, želi primernega mesta v pisarni ali kjerkoli. — Event. gre v svrho prakse par mesecev samo za hrano. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra «pod »Prav pridna in poštena 86«. 43986

Gozdar
v neodpovedani službi, želi premeniti mesto — Dopise prosi pod »Stručnjak« na oglasni oddelek »Jutra« 41287

Strojnik
(ključavničar) dobro razredovan, želi premeniti službo. — Kern, Slov. Bistrica. 46469

Prodajalka
želi mesto v delikatesni stroki. Nastopi lahko takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 46426

Natakarica
z večletno prakso, pridna in poštena, z dobrimi spričevali, išče mesta za takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva 34« 46442

Kot koncipijent
k odvetniku gre inteligenten fant 3 mesece brezplačno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 46364

Kupim

Mali
hrastov ali sliv, češminjevo — Mirna peč. 46188
lubje in druga zelišča kupavam vedno v vsaki množini po najvišjih cenah. — Ed. Pišler, Vrhnika. 43671

Smuči
dobro ohranjene, kupim ali dam v zameno zbirko znamk. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 46425

Smuči
dobro ohranjene kupim ali zamenjam za zbirko znamk. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 46426

Ježice
kupujemo na vagone. — Oziramo se samo na ponudbe z navedeno ceno. — »Silva« d. d., inseratni oddelek »Jutra«. 46509

Železno peč
večjo kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Peč«. 46555

V najem

Mesnico
na prometnem kraju vzamem v najem s 1. februarjem ali marcem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43865

Gostilno
dobro idočo, event. z mesarijo vzamem v najem na prometnem kraju ob glavni cesti, farni cerkvi ali blizu kolodvora. — Sem kavcije zmožen. Nastopim takoj ali po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 46443

Motorna vozila

Avto
malo rabljen, 5sedežni zaprti Limosine. Ponudbe z zadnjo ceno na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Malo rabljen«. 46424

Avto »Renault«
4-sedežni, lep, zaprt, popolnoma dobro ohranjen, radi nabave večjega poceni prodam Gostilna Soča, Dol. Logatec. 46417

Radio

Radio
štiricevni kompleten aparat ugodno proda Klement, Hradeckega vas 32. 46370

Pridelki

Sadjevca
pristnega, domačega ima večjo množino za prodati Jože Gobec, Poniklva ob Južni železnici. 46267

Posestva

Zemljišče
ca. 6000 m², za glavnim kolodvorom v Ljubljani prodam. Resni kupci naj se javijo na oglasni oddelek »Jutra« pod »Parcela«. 46319

Stanovanja

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin, elektrika, vodovod, oddam s 1. januarjem v Sp. Šiški, Aleševčeva 26. 46538

Lepo stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin oddam s 1. januarjem 1930. Elektrika in vrt. — Rožna dolina, cesta IX/43 — Pod Rožnikom. 44035

Stanovanje
sobe in kuhinje oddam takoj v Ciglarjevi ulici 14.

Stanovanje
2 sob. kuhinje in pritiklin oddam v Zeleni jami, Simon Gregorčičeva ulica 8. 46526

Stanovanje
2 sob in kuhinje išče mirna stranka 2 oseb. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Lepo«. 46476

Sobe

Opremljeno sobo
s separiranim vhodom, po mogočnosti s kopalnico, v centru mesta išče za takoj ali pozneje inteligenten in soliden gospod. Ponudbe z navedbo cene in velikosti na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ena separirana soba«. 46380

Sostanovalko
snažno in solidno sprejmem na Celovški cesti štev 41. 46233

Sobo z 2 posteljama
novoopremljeno oddam s 1. januarjem Cesta v Rožno dolino 11 46445

Premog drva koks „ILIRIJA“, Ljubljana, Dunajska c. 46 Telefon 28—20

Večjo sobo
s štedilnikom ali stanovanje sobe in kuhinje išče mirna stranka. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod znakom »D«, z navedbo najemnine. 46357

Stanovanje
2 sob in pritiklin oddam takoj na Viču 16-a. 46475

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in elektriko, v Prečni ulici št. 8 oddam mirni gospodični.

Opremljeno sobico
z elektriko in separiranim vhodom odda Svetič, Gerbičeva ulica — pri Kolesiji

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom iz stopnjic oddam Podrožnik X/13

Za božične praznike
najboljša vina čez ulico po 11 Din v Grajski kleti na Mestnem trgu 13. 46532

Ia orehe
tenke, nudi poceni Ehrenfreund, Šiška. 46411

Razno

dober pravi solingenski nož z znamko »OČALA« ki ga kupite najceneje pri „Peklo“ Ljubljana, Stari trg

Za Božič
Velika zaloga bonbonov, keksov, čokolade, obeskov in daril.
Josip Vitek
Ljubljana, Sv. Petra cesta 13.

V delu in skrbi za nas je nocoj nehalo biti zlato srce naše ljubljene mamice, gospe

Rozalije Strmšek
roj. Zdolšek
nadučiteljeve vdove

pri Sv. Petru na Medvedovem selu. Pogreb bo v torek 24. decembra ob pol 10. dopoldne.

Medvedovo selo - Maribor, 22. 12. 1929.

Dr. PAVEL, ZALIKA, SLAVKO STRMŠEK, otroci; dr. MILICA, snaha; PAVELČEK, vnuček.

Za vedno nas je zapustil naš dragi tovariš, gospod

Anton Vesenjak

inspektor oblastne poštno-telegrafske uprave v Ljubljani

K večnemu počitku ga spremimo danes ob ½15. uri s Starega trga št. 34 k Sv. Križu.

Spomin na Tvojo zlato dušo ostani trajno v naših srcih!

V Ljubljani, dne 23. decembra 1929.

Društvo poštnih konceptnih in tehničnih uradnikov v Ljubljani.

Izdaja za konzocij «Jutra» Adolf Ribnikar, urejuje Ivan Podržaj, tiska «Narodna tiskarna d. d.», njen predstavnik Fran Jezeršek; vsi v Ljubljani.